

การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

นางสาววันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-667-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16834902

A STUDY OF DECISION MAKING BEHAVIORS OF FEMALE ADMINISTRATORS
IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE
OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION

Miss Wantana Patoomtesvipat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-667-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรี
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ-
การประถมศึกษาแห่งชาติ

โดย

นางสาววันทนา ปทุมเทพวิวัฒน์

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

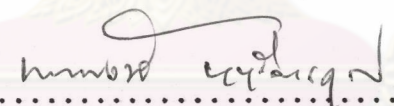
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ : การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรี
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

(A STUDY OF DECISION MAKING BEHAVIORS OF FEMALE ADMINISTRATORS IN
ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE
NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION.) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วีระวัฒน์
อุทัยรัตน์, 182 หน้า. ISBN 974-583-667-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ ปัญหาและข้อเสนอแนะ
ในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรี โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
ศึกษาแห่งชาติ ในการบริหารการศึกษา 6 งาน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการบริหารการศึกษา 6 งาน ผู้บริหารสตรีส่วนใหญ่
ใช้วิธี "ผู้บริหารร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วร่วมกันตัดสินใจโดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ"
ในการบริหารงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชน และใช้วิธี "ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการด้วยตนเองโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่" ในการบริหารงานบุคลากร
และงานธุรการและการเงิน

ปัญหาในการตัดสินใจสั่งการ ผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษามีความเห็นว่าเป็นเรื่อง
"งบบประมาณไม่เพียงพอ" เป็นปัญหาในระดับมาก ส่วนปัญหาอื่น ๆ อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยมาก สำหรับ
ข้อเสนอแนะในการตัดสินใจสั่งการ ผู้บริหารสตรีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญถึงเรื่องของ ข้อมูลตัวผู้บริหาร ผู้ใต้
บังคับบัญชา และกฎระเบียบข้อบังคับของราชการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 541913 MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: DECISION MAKING BEHAVIORS/ FEMALE ADMINISTRATORS/ ELEMENTARY SCHOOLS

WANTANA PATOOMTESVIPAT: A STUDY OF DECISION MAKING BEHAVIORS OF FEMALE ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF. WEERAWAT UTAIRAT, Ph.D. 182 PP.
ISBN 974-583-667-2

This research aims to study decision making behaviors of female administrators in elementary schools under the jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission, as well as problems and suggestions related to their decision making behavior in six areas of educational administration.

From the study of the decision making behavior of these female administrators, it is found that most of them, in their dealing with the six areas of educational administration, discuss the issues concerning academic administration, pupils' activities, buildings, and the relationship between schools and the community with their subordinates and the final decision is derived from the majority. In terms of the administration of personnel, clerical work and finance, the female administrators make decision on their own, depending on the existing information.

As for problems related to decision making, these female administrators consider budget shortage as the most crucial problem; other problems can be ranged from low to lowest levels. In giving suggestions related to decision making behavior, most female administrators suggest that the information about administrators, subordinates as well as official rules and regulations should be taken into consideration.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... Educational Administration..... ลายมือชื่อนิติ..... 4
สาขาวิชา..... Educational Administration..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2536 B.E. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความดูแล แนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้ความสนใจติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อยู่เสมอ ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และเนื่องจากทุนวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ รองศาสตราจารย์ สมจิต ชิวปรีชา รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์ อาจารย์วรศักดิ์ แก่นมีผล อาจารย์สายหยุด สมประสงค์ และอาจารย์ทองชุบ มีต้องบัน ที่ได้กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือ ในการวิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ คุณวินัย ศรีเจริญ และ คุณชุมพล เปี่ยมศรี ผู้บริหารสตรีโรงเรียน ประถมศึกษา ตลอดจน ครู อาจารย์ในโรงเรียนบางปลาหมอทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ และอาจารย์นวพร บhumเทศวิวัฒน์ ที่ให้การสนับสนุน ด้านทุนทรัพย์ และให้กำลังใจตลอดเวลา จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดีทุกประการ

วันทนา บhumเทศวิวัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลงานวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม การตัดสินใจสั่งการ.....	12
ความหมายของการตัดสินใจสั่งการ.....	13
ความสำคัญของการตัดสินใจสั่งการ.....	13
ประเภทของการตัดสินใจสั่งการ.....	14
ระดับการตัดสินใจสั่งการ.....	16
องค์ประกอบของการตัดสินใจสั่งการ.....	18
กระบวนการตัดสินใจสั่งการ.....	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจสั่งการ.....	28
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสั่งการ.....	33
เทคนิคที่ช่วยในการตัดสินใจสั่งการ.....	38
อุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการ.....	40
การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	41
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับการตัดสินใจสั่งการ.....	41
ภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา.....	44
การบริหารงานวิชาการ.....	46
การบริหารงานบุคลากร.....	49
การบริหารงานกิจการนักเรียน.....	51
การบริหารงานธุรการ การเงิน.....	54
การบริหารงานอาคารสถานที่.....	57
การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	59
ผู้บริหารสตรี.....	62
สภาพทั่วไปของสตรีไทย.....	63
สตรีกับการรับราชการ.....	63
สตรีกับการบริหาร.....	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวกับผู้บริหารหรือผู้นำสตรี.....	73
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	79
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	81
วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม....	88
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการ.....	93
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ.....	124
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	130
วิธีดำเนินการวิจัย.....	130
สรุปผลการวิจัย.....	131
อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	134
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	146
รายการอ้างอิง.....	147
ภาคผนวก.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	182

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามภาคต่าง ๆ	80
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....	85
3	แสดงความถี่และค่าร้อยละตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	89
4	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานวิชาการ.....	95
5	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานบุคลากร.....	104
6	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานกิจการนักเรียน.....	109
7	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานธุรการและการเงิน.....	113
8	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานอาคารสถานที่.....	117
9	แสดงความถี่และค่าร้อยละพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการในการบริหาร งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	121
10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการตัดสินใจสั่งการ....	124
11	แสดงความถี่และค่าร้อยละของข้อเสนอนแนะของผู้บริหารสตรี.....	127

สารบัญแนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	องค์ประกอบของการตัดสินใจ.....	19
3	กระบวนการตัดสินใจสั่งการ.....	21
4	วงจรปฏิบัติการของการตัดสินใจ.....	24
5	กระบวนการตัดสินใจ.....	27
6	รูปแบบการตัดสินใจของผู้หน้า 7 แบบ.....	29
7	การตัดสินใจในรูปแบบของการกำหนดสถานการณ์.....	31
8	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจสั่งการ.....	35
9	ปัจจัยสภาพแวดล้อมขององค์การที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ.....	37
10	บทบาทของผู้บริหาร.....	42
11	การใช้เวลาในการบริหารงาน.....	44
12	การแบ่งงานบริหารของโรงเรียนประถมศึกษา.....	45
13	แสดงขั้นตอนการวิจัย.....	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย